

Aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
t.a.v. de heer R. Knops
Postbus 20.011
2500 EA DEN HAAG

De minister van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. de heer E.D. Wiebes
Postbus 20.401
2500 EK DEN HAAG

Datum : 20 NOV. 2019
Documentnr. : 2019-100153/47/A.18
Dossiernummer : K13562
Behandeld door : D. Schuldink
Telefoonnr. : (050)316 4378
Bijlage : 1
Onderwerp : Internetconsultatie Wijziging Tijdelijke Wet Groningen (versterken)

Geachte heren Wiebes en Knops,

Het wetsvoorstel Wet versterking Groningen, met bijbehorende Memorie van Toelichting (hierna: MvT), is sinds 6 november 2019 gepubliceerd ter consultatie. Dit wetsvoorstel voorziet in een publieke regeling voor de versterking van gebouwen in de provincie Groningen. In de MvT staat dat het doel van het wetsvoorstel is om een veilige situatie in Groningen te bereiken. Daarbij wordt de positie van de woningeigenaar en die van de gemeenten versterkt en worden mogelijkheden geboden om de uitvoering te versnellen.

Wij onderschrijven de doelstelling van het wetsvoorstel om tot een veilige situatie in Groningen te komen. Dat geldt ook voor de uitgangspunten voor het versterken van de positie van de woningeigenaar en gemeenten en het bieden van mogelijkheden voor versnelling. Op belangrijke punten wordt hier in het wetsvoorstel aan voldaan. De voorgestelde samenwerking zien we dan ook met vertrouwen tegemoet.

Op een aantal punten zien we echter mogelijkheden voor verbetering om tot een gezamenlijke aanpak van de versterkingsopgave te komen. Dit zijn:

- het centraal stellen van de woningeigenaar/bewoner,
- duidelijke positionering en kaderstelling van de betrokken organisaties en
- het nemen van verantwoordelijkheid ten aanzien van de versnelling van de versterkingsopgave.

Met deze brief maken wij van de mogelijkheid gebruik om op het wetsvoorstel te reageren en verder in te gaan op bovengenoemde punten.

Deze brief is een gezamenlijke reactie van ons en van de colleges van de gemeenten in Gronings aardbevingsgebied: Appingedam, Delfzijl, Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.

1. Inleiding

Aanleiding

Al geruime tijd zijn wij als regionale overheden met het Rijk en maatschappelijke organisaties in overleg over de inhoud en besturing van het gaswinningsdossier. Het wetsvoorstel Tijdelijke wet Groningen, dat op dit moment bij de Tweede Kamer ligt voor behandeling, regelt dat de schadeafhandeling onafhankelijk plaatsvindt van de NAM, de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK), betrokken decentrale overheden en maatschappelijke organisaties.

Net als de schadeafhandeling komt ook de versterkingsoperatie in publieke handen. Op 1 januari 2019 is artikel 52g, derde lid, van de Mijnbouwwet in werking getreden. Hiermee heeft de minister van EZK de verantwoordelijkheid om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem gevergd kunnen worden, om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Om uitvoering te geven aan deze nieuwe verantwoordelijkheid is een beleidsregel opgesteld: het Besluit versterking gebouwen Groningen. Deze beleidsregel is op 5 juni 2019 in werking getreden en geeft invulling aan de uitgangspunten voor de publieke aansturing van de versterkingsaanpak, die wij als regionale overheden op 11 maart 2019 met u hebben vastgesteld.

Uitgangspunten

De op 11 maart 2019 vastgestelde uitgangspunten voor de publieke aansturing van de versterkingsaanpak zijn:

1. De minister van EZK is verantwoordelijk voor de veiligheid. Het oordeel of een individueel gebouw aan de veiligheid voldoet legt hij op afstand van bestuurlijke partijen bij een onafhankelijke commissie van deskundigen;
2. De regionale overheden zijn verantwoordelijk voor planning en aansturing van de uitvoering. Zij stellen de lokale plannen van aanpak op en zijn opdrachtgever van de uitvoeringsorganisatie. De besluiten van de onafhankelijke commissie laten voldoende ruimte voor lokale bestuurders om de versterkingsopgave in de lokale situatie in te passen en koppelkansen te benutten;
3. Er komt één uitvoeringsorganisatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de versterking. De huidige NCG is de voorloper van deze uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie stuurt de volledige uitvoeringsketen aan op basis van de lokale plannen van aanpak. Het rijk is eigenaar van de uitvoeringsorganisatie;
4. De NAM speelt geen rol meer in de uitvoering van versterking. De kosten van de versterking worden door het rijk op NAM verhaald;
5. Eigenaren van woningen hebben het laatste woord over de versterking. Zij worden nauw betrokken bij de uitwerking van de versterkingsmaatregelen en kunnen keuzes maken binnen de randvoorwaarden van veiligheid. Ook staat voor eigenaren laagdrempelige rechtsbescherming open;
6. Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) houdt toezicht op de werking van het systeem van de versterking en op de uitvoering van de nieuwe versterkingsaanpak.

Voor ons is het van groot belang dat deze uitgangspunten hun weerslag vinden in het wetsvoorstel. Wij hebben het wetsvoorstel dan ook vanuit dit perspectief bestudeerd. Daarbij komen we tot 8 hoofdthema's waarlangs wij onze reactie hebben opgebouwd. Zie hierna onder de punten 2 tot en met 8. Verder hebben wij enkele reacties van meer juridische, wetstechnische en tekstuele aard. Deze staan artikelsgewijs in de bijlage.

2. Positie van de woningeigenaar

De uitgangspunten van 11 maart 2019 zijn helder: de woningeigenaar staat centraal. Dit vinden wij als regio een belangrijk uitgangspunt. Uit de MvT blijkt dat het wetsvoorstel dit uitgangspunt deelt, en ten dele ook in de wettekst zelf valt te herkennen. Zo voert de woningeigenaar regie over de versterking van zijn gebouw, door aan de hand van het normbesluit zelf een aanvraag voor versterking in te dienen. Bovendien staat voor hem de mogelijkheid open voor het instellen van bezwaar en beroep tegen zowel het norm- als het versterkingsbesluit. We zien in de praktijk ten aanzien van 'eigen regie' inmiddels goede voorbeelden, bijvoorbeeld bij de 'batch 1588'. Deze lijn zien we graag doorgezet, waarbij eigen regie ook betekent dat naar behoefte ondersteuning wordt verleend. De mogelijkheid om bezwaar te maken en beroep in te stellen tegen het normbesluit is een goede zaak, omdat de verschillende partijen daarmee worden bewogen eerder in het proces samen met de eigenaar de maatregelen af te stemmen en in te passen in de woning. Verder wordt ervan uitgegaan dat de woningeigenaar, daar waar nodig, ondersteuning kan krijgen in de aanvraagfase, zodat dit geen vertragende factor in de versterkingsprocedure zal zijn. De uitvoeringsorganisatie kan hierin een faciliterende rol hebben.

3. Verantwoordelijkheid voor de veiligheid

Op basis van artikel 52g van de Mijnbouwwet is de minister van Economische Zaken en Klimaat verantwoordelijk voor de veiligheid van de gebouwen in Groningen. De huidige bepaling in artikel 52g van de Mijnbouwwet geeft de minister van EZK de verplichting om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd, om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Tot die maatregelen behoort ook het organiseren van voldoende opname-, beoordelings- en versterkingscapaciteit.

Echter, met het voorliggende wetsvoorstel vervalt dit artikel en wordt de verantwoordelijkheid voor de veiligheid opgedeeld. De minister van EZK blijft verantwoordelijk voor de normstelling van de veiligheid als gevolg van de gaswinning in het Groningenveld. De verantwoordelijkheid voor de versterkingsoperatie van gebouwen komt onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK. Met het wetsvoorstel wordt bovendien voorzien in een formele rol voor de gemeenten in de vaststelling van het plan van aanpak en het nemen van het versterkingsbesluit.

Wij wensen te benadrukken dat voorop blijft staan dat de verantwoordelijkheid van de veiligheid bij het Rijk berust en dient te blijven berusten, ook bij het nemen van het versterkingsbesluit door de gemeenten. Dit betekent dat eventuele aansprakelijkheidsvraagstukken ook voor rekening van het Rijk blijven.

4. Kaderstelling

In het Besluit versterking gebouwen Groningen is geregeld dat de regionale overheden een wezenlijke rol hebben bij het vaststellen van de kaders voor het versterkingsproces. Volgens het Besluit stelt het Bestuurlijk Overleg Groningen (BOG) het werkplan van de onafhankelijke commissie vast. Dit werkplan bevat een jaarplanning van de werkzaamheden en de werkwijze van de commissie. De werkwijze gaat in op de wijze waarop risicoprofielen of normbesluiten worden vastgesteld. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de criteria voor het aanpassen van de risicoprofielen (het verrijken van de HRA) of de procedure voor het vaststellen van een maatregelpakket of typologie.

Veiligheidskaders

In het wetsvoorstel is bepaald dat de veiligheidskaders worden vastgesteld door de minister van EZK of BZK. Het gaat hierbij om regels voor het vaststellen van een risicoprofiel en de actualisatie daarvan. Daarnaast gaat het om regels over de wijze waarop wordt vastgesteld of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm en de wijze waarop wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen.

De regio hecht eraan dat wanneer de veiligheidskaders worden vastgesteld zonder tussenkomst van het adviescollege, deze kaders met instemming van de regio worden vastgesteld. Het BOG kan hiervoor een bestuurlijk platform zijn.

Uitvoeringskaders

Als randvoorwaarde voor het opdrachtgeverschap van de gemeenten geldt dat deze gemeenten uitvoeringskaders vaststellen. We constateren in het wetsvoorstel dat dit het geval is. Onder uitvoeringskaders wordt volgens ons in ieder geval ook verstaan: de huidige kaders voor versterking, de beschikking over voldoende menskracht en de beschikking over budgetten die nodig zijn om de uitvoering gestalte te geven.

Wij gaan er vanuit dat eerdergenoemde bestaande kaders voor versterking, die op dit moment geldend zijn, zullen blijven gelden tot de inwerkingtreding van de wet. De exacte uitwerking dient wat ons betreft verder te worden vormgegeven in overleg met de minister van BZK en de uitvoeringsorganisatie.

Advisering door Adviescollege

Uit het wetsvoorstel blijkt dat de ministers van EZK en BZK over de regels in de artikelen 13e, derde lid en 13h van het wetsvoorstel, geadviseerd worden door het Adviescollege Veiligheid Groningen (hierna: adviescollege). De verschillende colleges van de gemeenten worden daarbij door het adviescollege geraadpleegd. Hetzelfde adviescollege *informeert de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten en de inspecteur-generaal der mijnen in hoeverre en op welke wijze hun reacties in een advies zijn verwerkt*, aldus het wetsvoorstel.

Wij merken hierbij op dat het adviescollege u adviseert. U beslist en het is in onze ogen dan ook logisch dat u beargumenteerd waarom u afwijkt van de gegeven adviezen.

Daarnaast blijkt het wetsvoorstel weliswaar te voorzien in het raadplegen van de colleges en het Staattoezicht op de Mijnen (SodM), maar deze raadpleging is beperkt tot *de uitvoerbaarheid van de adviezen en de doeltreffendheid van de adviezen in de praktijk*. De raadpleging ziet dus kennelijk niet toe op de andere elementen die worden genoemd in artikel 13c van het wetsvoorstel, te weten *de laatste bouwkundige en seismische inzichten en de laatste inzichten over toekomstige gaswinning*.

Vooraf gelet op de rol en taken van het SodM zien wij graag dat het adviescollege de colleges en het SodM over de volle breedte raadpleegt.

5. Opdrachtgeverschap gemeenten

Een belangrijk uitgangspunt is dat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor planning en aansturing van de uitvoering. De gemeenten stellen de lokale plannen van aanpak op en zijn opdrachtgever van de uitvoeringsorganisatie. Er zou voldoende ruimte moeten zijn voor lokale bestuurders om de versterkingsopgave in de lokale situatie in te passen en koppelkansen te benutten. In relatie tot dit uitgangspunt vragen wij uw aandacht voor de volgende twee punten:

- a. vaststellen programma van aanpak door BZK;
- b. benodigde capaciteit versus beschikbare capaciteit.

Deze punten lichten wij hierna toe.

Ad a. Vaststellen programma van aanpak door BZK

Het artikel over het programma van aanpak, artikel 13g, biedt gemeenten in de basis voldoende ruimte om de versterkingsopgave in de lokale situatie in te passen. Hierbij merken wij op dat deze ruimte niet moet worden ingeperkt door de algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling over de inhoud van het programma van aanpak, die de minister van EZK of BZK op grond van het zesde lid kan vaststellen.

Een principieel punt voor ons is dat de regio verantwoordelijk is voor het vaststellen van de lokale plannen van aanpak (in het wetsvoorstel het programma van aanpak). Dit op basis van het uitvoeringsadvies van de uitvoeringsorganisatie. Volgens het wetsvoorstel kan echter onder omstandigheden het plan van aanpak door de minister van BZK worden vastgesteld (artikel 13g, vijfde lid van het wetsvoorstel). Dit strookt niet met het uitgangspunt van gemeentelijk opdrachtgeverschap. Wij vinden het van belang een proces in te richten waarbij eventuele verschillen van inzicht, bijvoorbeeld door de voorzitter van het Versterkingsoverleg Groningen, kunnen worden beslecht. Daarmee blijft de verantwoordelijkheid in handen van de regio en komt de uitvoeringsorganisatie als opdrachtnemer niet onnodig in een spagaat terecht.

Ad b. Benodigde capaciteit versus beschikbare capaciteit

Uit de formulering van artikel 13g van het wetsvoorstel kan worden afgeleid dat de beschikbare capaciteit leidend is voor de versterkingsopgave. Echter, niet de beschikbare, maar de benodigde capaciteit moet leidend zijn. De minister van BZK is verantwoordelijk voor voldoende capaciteit voor de uitvoering, ook bij de uitvoeringsorganisatie. De in de MvT opgenomen inspanningsverplichting leggen wij als volgt uit: de minister draagt zorg voor voldoende capaciteit.

6. Normbesluit

Het normbesluit moet ruimte bieden om de versterkingsopgave in de lokale situatie in te passen en koppelkansen te benutten. Deze ruimte is van belang om eigenaren keuzes te kunnen laten maken over de versterkingsmaatregelen binnen de randvoorwaarden van veiligheid.

Wij maken ons zorgen over de verdeling van kosten die de uitvoering van het normbesluit met zich mee kan brengen. De maatregelen uit het normbesluit vormen volgens de MvT de referentie voor de versterkingsmaatregelen die in het versterkingsbesluit kunnen worden opgenomen. Voldoende ruimte voor de inpassing van de maatregelen is hierbij essentieel, waarbij de kosten ervan niet enkel leidend moeten zijn. In de praktijk blijkt dit punt van groot belang voor de uitvoerbaarheid van de versterkingsmaatregelen. In het wetsvoorstel is niet duidelijk wat onder 'extra kosten' wordt verstaan. De definiëring hiervan ontbreekt, waardoor de indruk ontstaat dat inpassing niet mogelijk is of als alle extra kosten bij de woningeigenaar of het college worden gedragen.

Immers artikel 13j, vierde lid, bepaalt: "Indien een eigenaar of een college kiest voor maatregelen om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen met extra kosten ten opzichte van de maatregelen in het normbesluit, wordt in het versterkingsbesluit de voorwaarde opgenomen dat de dekking van de extra kosten voor deze maatregelen voor rekening van de eigenaar respectievelijk het college komen."

Om betrouwbaar te zijn als overheid, is het van groot belang om helder te zijn naar eigenaren welke norm voor hen van toepassing is. Kennisontwikkeling zal voorlopig blijven bestaan, maar dit mag niet tot onwerkbare situaties en daarmee tot vertraging in de uitvoering leiden, door onduidelijkheid over de normering.

7. Allesomvattend versterkingsbesluit

Wij hebben twee punten van zorg over het zogenaamde allesomvattende besluit. Allereerst is onduidelijk hoe we artikel 13l van het wetsvoorstel moeten lezen en interpreteren. Ten tweede is de exacte impact die het allesomvattend besluit voor gemeenten met zich meebrengt onvoldoende inzichtelijk. Op dit tweede punt komen wij terug onder punt 8.

Ten aanzien van de uitleg van artikel 13l is volgens ons het volgende van belang. Het eerste lid van dit artikel ziet de 'allesomvattendheid' op de *uitvoering* van een versterkingsbesluit. Dit impliceert dat de allesomvattendheid niet geldt voor de *voorbereiding* van een versterkingsbesluit. Dit zou betekenen dat de geldende wet- en regelgeving onverkort van toepassing is op de voorbereiding van de versterkingsbesluiten. Wij voorzien hierdoor vertraging van het proces. Bovendien lijkt de redenering vanuit de Crisis en herstelwet dan niet op te gaan.

8. Uitvoering

Zoals aangegeven onderschrijft de regio de ratio van de wet, waaronder eerdergenoemde punten als 'eigenaar staat centraal' en versnelling. De uitvoeringstaken die deze wet met zich meebrengt en de onderlinge rolverdeling roepen nog veel vragen op waar, wat ons betreft, in gezamenlijkheid een antwoord op moet worden gegeven. Wij beperken ons in deze consultatie dan ook tot de technisch-inhoudelijke punten, maar vinden het van groot belang dat deze vragen in het gezamenlijke traject van Rijk en regio worden geagendeerd, beantwoord en moeten de afspraken duidelijkheid bieden, voordat we in de praktijk aan de slag gaan. Inmiddels zijn hiervoor afspraken gemaakt voor de start van een paralleltraject met in elk geval een impactanalyse op de uitvoeringspraktijk van de versterking.

Bijlage

Naast voornoemde thema's zijn wat de regio betreft nog een aantal aspecten van belang. Wij zullen deze aspecten artikelsgewijs benoemen in de bijlage.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze op het wetsvoorstel Wet versterking Groningen meeneemt in de definitieve wet. We kijken uit naar het vervolg van onze samenwerking om de veiligheid voor alle Groningers te waarborgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

BIJLAGE

Artikel 13a

Definiëring gevaarlijke stoffen

Het wetsvoorstel is niet van toepassing op gebouwen bestemd voor het gebruik, de opslag of de productie van gevaarlijke stoffen en daarbij behorende gebouwen met een functionele binding. Wat onder 'gevaarlijke stoffen' moet worden verstaan, is niet nader omschreven. Wij adviseren u een begripsbepaling op te nemen. Onduidelijk is waar infrastructurele werken en industriële gebouwen wel publiek worden geregeld. Overigens merken wij op dat de term 'versterkingsoverleg Groningen' evenals 'bestuurlijk overleg Groningen', in de MvT worden gebruikt, maar in het wetsvoorstel en in de MvT niet nader omschreven zijn.

Artikel 13c

Selectie leden adviescollege

Wij merken op dat in het wetsvoorstel niets is bepaald over de deskundigheidseisen waaraan de voorzitter en leden van het adviescollege moeten voldoen en over de wijze van benoeming. Wij hechten eraan dat het wetsvoorstel hieromtrent een regeling bevat. Eveneens vinden wij het van belang dat de selectie en benoeming van de voorzitter en leden van dit adviescollege plaatsvindt door middel van een openbare sollicitatieprocedure. *Reikwijdte raadpleging*
Onder verwijzing naar punt 4 merken wij hier nogmaals op dat de reikwijdte van artikel 13c lid 4 ons inziens niet correct is.

Artikel 13g

Verhouding raad en college

Volgens het wetsvoorstel stelt de gemeenteraad, als democratisch gelegitimeerd orgaan, het programma van aanpak vast. Dit programma bevat de uitvoeringskaders en een meerjarige planning voor opname en beoordeling evenals een meerjarige planning voor de uitvoering van de maatregelen. Alle andere in het wetsvoorstel opgenomen gemeentelijke bevoegdheden en taken zijn toebedeeld aan het college van burgemeester en wethouders. Wij stellen daarom voor het college in dit artikel toe te voegen als bestuursorgaan dat het programma van aanpak goedkeurt en ter vaststelling aan de raad voorlegt. Overigens is de gangbare term in de huidige praktijk het 'plan van aanpak'. Wij adviseren die term ook in het wetsvoorstel te gebruiken.

Artikel 13i

Opname op verzoek

In de MvT is aangegeven dat de eigenaar of bewoner van een gebouw dat niet voorkomt in het plan van aanpak in urgente situaties bij de minister van BZK een verzoek indienen tot het opnemen en versterken van het gebouw. Daarbij wordt verwezen naar artikel 13i, tweede lid. In dit betreffende artikel zien wij geen aanknopingspunt voor opname tot verzoek. Daarbij is eveneens onduidelijk wat onder 'urgent' moet worden verstaan. Wij pleiten voor een heldere regeling in de wettekst. *Vaststelling voldoen veiligheidsnorm*
De vraag rijst hoe de minister volgens artikel 13i, derde lid kan vaststellen dat *niet kan worden vastgesteld* of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet *en* belangen van bewoners, gebruikers of derde belanghebbenden niet worden geschaad.

Artikel 13j

Versterkingsbesluit monumentale en karakteristieke panden

Lid 3 en 4 van artikel 13j bepalen dat in het geval van monumentale en karakteristieke panden de veiligheidsnorm kan worden verlaten. Dit geeft onduidelijkheid over de vraag onder welke voorwaarden deze leden in werking treden en deze onduidelijkheid is onwenselijk. Wat ons betreft blijft veiligheid voorop staan. Ten aanzien van karakteristieke panden wordt in het wetsvoorstel van dezelfde voorwaarden uitgegaan als monumentale panden. Wij wijzen erop dat voor deze soorten panden andere juridische voorwaarden en andere wet- en regelgeving gelden. Artikel 13j verdient hierop aandacht.

Artikel 13m

Gedoogplicht en schadevergoeding

Het wetsvoorstel voorziet in de mogelijkheid voor het college om aan een rechthebbende de verplichting op te leggen om te gedogen dat zijn onroerende zaak wordt gebruikt voor de uitvoering van die maatregelen. Allereerst merken wij op dat het opleggen van een dergelijke gedoogverplichting door het college zich niet goed verhoudt tot het feit dat de uitvoeringsorganisatie c.q. de minister van BZK verantwoordelijk zijn voor de

uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Het ligt daarom voor de hand dat een dergelijk gedoogplicht door de minister van BZK wordt opgelegd.

Verder is van belang dat de eigenaar die die maatregelen moet gedogen mogelijk recht heeft op schadevergoeding. Het kan niet zo zijn dat deze schadevergoeding ten laste komt van de gemeenten. In de heffing op de NAM moet ook dit onderdeel worden meegenomen. Onderdeel C van het wetsvoorstel regelt de heffing op de NAM. Uit de tekst en toelichting blijkt niet klip en klaar dat alle gemeentelijke kosten voor rekening van de NAM komen. We stellen voor onderdeel C op dit punt te verduidelijken.

Binnentreden woning

Het wetsvoorstel voorziet met artikel 13m, eerste lid in een wettelijke grondslag voor het binnentreden van gebouwen. Dit kan voor de eigenaren van deze gebouwen zeer ingrijpend zijn en zelfs op gespannen voet kunnen staan met de (grond)rechten van eigenaren en bewoners. Wij hechten eraan dat in deze de beginselen van de Algemene wet op het binnentreden, zoals legitimatie en het kunnen tonen van een schriftelijke machtiging, onverkort zullen gelden en zien graag een verwijzing in het wetsvoorstel of de MvT opgenomen. Ook geldt blijkens dat van de bevoegdheid om zonder toestemming van de eigenaar of bewoner het gebouw te betreden, slechts gebruik zal worden gemaakt in gevallen waarin belangen van derden spelen. Wij stellen voor deze belangrijke nuancering niet enkel te laten aan de toelichting, maar expliciet op te nemen in de wettekst.

Aansprakelijkheid

Artikel 13m, tweede lid geeft onduidelijkheid over de toekenning van eventuele schadevergoeding aan derden bij de gedoogplicht. Wij gaan ervanuit dat het college niet aansprakelijk is voor schade die door de beoogde gedoogplicht ontstaat. De uitvoeringsorganisatie (en niet het college) zal in bepaalde gevallen aanspraak moeten maken op het tweede lid van dit artikel bij de uitvoering van de werkzaamheden en het bereiken van de veiligheidsnorm.

Artikel 13n

Gegevensuitwisseling

Voor een goede aanpak van het gasdossier is gegevensuitwisseling tussen de betrokken instanties onontbeerlijk. Het is dan ook goed dat het wetsvoorstel hiervoor een basis biedt in artikel 13n. Wij zijn van mening dat artikel 13g, over het programma van aanpak, moet worden opgenomen in de opsomming van het artikel 13n, derde lid. Het is voor de gemeenten van belang in het programma van aanpak zicht te hebben op de volledige omvang van de gaswinningsproblematiek, ook voor wat betreft schades. Op die wijze kan bijvoorbeeld een goede beoordeling plaatsvinden van de vraag of schade hersteld moet worden, een gebouw versterkt moet worden of moet worden overgegaan tot sloop en nieuwbouw.

Artikel 19(a)

Bezwaar en beroep

De regio staat positief in het feit dat de mogelijkheid van bezwaar en beroep gelijk is gebleven aan de Beleidsregel, namelijk zowel bij het normbesluit als het versterkingsbesluit. Wel zien wij een risico in de omstandigheid dat de uitvoering van de versterking langer kan duren dan gewenst, vanwege deze mogelijkheid bezwaar en beroep tegen het normbesluit en het versterkingsbesluit. Zo kan een bezwaar- of beroepsprocedure tegen een versterkingsbesluit bijvoorbeeld worden opgestart om daarin initieel het Programma van aanpak aan de kaak te stellen. Dit gaat ten koste van de versnelling van de versterkingsoperatie.

Rechtsbescherming

Verder merken wij op dat het van belang is de rechtsbescherming van opvolgende woningeigenaren te waarborgen. In de MvT is aangegeven dat een onherroepelijk besluit om niet te versterken ingeschreven wordt in het kadaster. Bij verkoop weet te toekomstige eigenaar dat hij een potentieel onveilig gebouw koopt en dit zal zijn verdisconteerd in de koopprijs. Door deze verlaagde koopprijs kan de nieuwe eigenaar alsnog besluiten om op eigen kosten het gebouw te versterken. Daarmee stopt het versterkingsproces van het betreffende gebouw. In het Besluit versterking gebouwen Groningen is expliciet bepaald dat de eigenaar van een gebouw een verzoek kan doen om intrekking van het besluit om niet te versterken. Wij stellen voor in het wetsvoorstel een vergelijkbare bepaling op te nemen. Op die manier kan de nieuwe eigenaar alsnog instromen in het versterkingsproces waarin het wetsvoorstel voorziet.